

ههتاو

كوٲقاريكي ويژه بي (ادبي) كوردي به
جاري هه له پازده روزاندا چاليكي به خش ده كريت

— KOVARI HETAW —

ژماره ٦ سالي - ١ روژي ههيني گلاويژ ٣٠ (تموز) ١٩٥٤

مديري بهرپرسيار (مسؤل)

محمي ابراهيم عزيز آغاي

دزهلي

خاوهندي امتياز

وسهر بهرشت و نووسيار

گيو موكرياني

ناو و نيشاني ههتاو :-

هراق - ههولير - شهقامي مظفر

چاپخانه ي كوردستان - اداره خانه ي ههتاو

ناك ژماره ي به ٣٠ فلساه

ناوه روک

- ۱ - نامه په کي کراوه وه بو^۲مهالی وزیري داخله
  - ۲ - له بابت برا بارزانيه کانه وه
  - ۳ - به شي آفره نات (عايشه تيمور)
  - ۴ - وه لامي زين وکلر^۷
  - ۶ - ميژوي بنه ماله ي ساطان مظفر ي کوردي هولي پري
  - ۷ - دادي کو^۷مه لايه تي
  - ۹ - باخچه ي بو بزبان
  - ۱۴ - آموژگاري
  - ۱۵ - باسي په بيدا بووني جيژنه ي نه ور^۷ز
  - ۱۷ - به سر هاتي دامو (حزي) موکرياني
  - ۱۸ - خهوت نامه
- اداره خانې هه ناو
(گ. م.)
خ. گ. م.
نه ريمان - کار کوک
گ. م.
نه نديار ماموستاب. د.
- مه لخاله عزيز دزه يي

آبوته : -

فلس

۷۵۰

۸۰۰

۶۰۰

سالانه بو^۷ ناو شر

د بو^۷ دهره وه

د بو^۷ قونايان و فتي بان

آبوته به ناو خاوندی امتياز وه دهنيريت

مدیري به رپرسيار
ابراهيم عزيز آغا دزه يي

هه تاو

خا و هندی امتياز
وهه لسوور بنه رو نوو سيار
گيو موکرياني

گو^۷ فاربيکي و بزه يي (ادبي) کورد به جاري ۱۵۴ رو^۷ ژاندا چهلبيکي دهرده چي

ژماره ۶ سالي ۱ - جو^۷ خپنان ۳۰ (نموز) ۱۹۵۴

نامه يه کی کراوه وه

بو^۷ معالی وزيری داخلیه ی محترم

۳ هفته لهه وه پيش استدعا به کان به رقمي ۶۳.۲ وله تا^۷ رنجي
۷ / ۷ / ۹۵۴ دا به موافقتي سعادتي متصرفي خوشه و بستي هه و ليري
تقديم کردبوو داخه کم تا ايستابي وه لانه .

ايستاش بو^۷ موافقتي گو^۷ ريني مجله ي هه تاوی پازده رو^۷ ژي
به رو^۷ ژنامه يه کي ههفته يي ادبي به عيني ناو تکامان دووباته ده کينه وه
چونک و مه لوی معالی تانه کژيانی مطبوعاتی ته سرو^۷ پتر به هو^۷ ی
اعلاناته وه به مجله هه هم ته رکي زور و بی قازانجه وه هه م ماوه ی
(۱۵) رو^۷ ژان بو^۷ اعلانانان دهست نادان .
ایتر ژيانی ایه و (هه تاو) و چاپخانه کمان به سته به همت
ولطفي بهرژانه وه به .

(اداره خانه ی هه تاو)

له بابته برا بارزانیه کانهوه

له لایه (۲۵) ی زماره (۵) ی هتار دا نووسی بوومان که
[برابرزانیه کانهوه بهر ده رگی چند کوردیکی نامورد دا له جیاتی ریز
ویارمهتی حتی سووکیان له تهرارووی آبروو دارابوو] بیستومه چند
برادریک به بی شهوی کله وانای [چند] بیگن دلگیر بوون.
براکتم ووشهی (چند) هه موو کاسیک ناگریتهوه بهشیکه له
کوومه له بیکی ، چند کاسیک بهشیکه له چند هزار کسان .

کوابه اولای حق نیه هه موو کاسیک نه به دناوبه نسبت له خوی بدا
ویابه نابیهتی توانهیی که چاکه یان له گه ل بارزانیه کان کردوه ایستا چون
خویان له و چند که سانه حساب ده کهن ؟

هه زده کم که هه موو لایه کیشتان بهوه دنیاین که نه گهر جی هیشتا
لهم کو قاره دا ناوی چاک و خرابه کان آشکرا نه کراون به لان له میژووی
بارزان داهه که سهی به تهراری حتی خوئی دراوهتی و پیاره چاک و
خرابه کان ناو و ناربانگ وینه شیان به نابیهتی به خش ده کسرت

به سانهی اییه که (۵۰) سال پتره خزمهتی تاریخ و ادبیات و زمانی
کوردی ده کهن هه ز چند ناایسته له سهه درکاندنی رازانی حق و راستی
میژوویی خویشی هه زاران سهه ایشه زیانایش هاتورین باکان نیه ؛
له ههز آکایکی دا که قازانجیکی گشتی نه نهوه دوا که رتوه که ی
خویمای تی دای به شاناز بهوه بو سهه دانایش آمادهین ، چوونکو
له میژوودا که ترین چاو پویشی له چاکه و خرابهیی هه چ کاسیکی بو نه نهوه
کورد زیابیکی زور گهورهی هه به و وایهش خیانه تیکی زور شه زملاره
له ناو میژوو نووستانی دونه بهشدا آبرووی خومان و اثره که مان ده جی
کوابه امین بن چاو و خرابهیی هه چ کاسیکی چاوی لی ناپرشری (گه)

« عايشه تيمور »

به کامين آفره تيکي کورده که آلاي شيعر و ادبياتي بو ژناني دهوره ي تازه
له مصري دا هه لداوه :

له گو ژاري (الهلال) سالي (۲۵) ژماره (۴) لاپه ره (۱۵) افه برابر
۱۹۳۷ داله لايه ن ماموستا عبدالفتاح دبا ده وه و بنه وه به سه ره هاتيکي ريك و بيکي
عايشه تيمور به خش کرا ده و ده ئي : نه وه به کامين آفره تيکه که که و تو نه آدابي عربي ده وه
هه ره وه کور بيگانه خوش و ناخوش به ناچاري فخری پي وه ده کن
ايهش به سه ره بلندي ده وه ميژووي نه وه شاعره و ادبيه کورده به خش ده کين
وشانازيشي پي وه ده کين چونکو بو نه وه آفره ته کورده زو ر هونه ره
کله و لاتيکي له ايمه پيشکه و توو تروله نيو بيگاناندا و به زماني بيانان به چه شنبکي
واده م له شيعر واد به وه بدات کله و بابه نه وه بگاته بابه بيکي هه ره به ره و ژوور
زين له هه موان عايشه تيمور بو وه کاره باب هک که تاريخکي ژووري ميشکي
هه موو آفره ته کاني مصري رووناک و ده رنگاي علم و ويزه ي بو کردونه ته وه .
به رده ي ره شي نه گه ني و نه زاني له پيش چاري آفره تاني مصري نه وه نده
نه ستوور و تاريک بو وه نار خو ياندا چاريان بو نه ده کرا به لان عايشه
تيمور به کله ي آرتي و ميشکي کوردا به تيه خو ي نه وه به رده شوو مه ي له مصري
دا دراند و تيشکي رووناکي علم و ادبي له ناو ده سته ي آفره تاندا له ژير چه نگالي
نه زانيني رزگار و آزاد کرد و به به کامين که سيک ده ژميري که
له م سه ده يددا آفره ته کاني مصري وه هوش هيناره ته وه .

وه لامي رشين و كلوشل

كار كورك - نهر عمارت

روژنامه يا كوژار زوباني تهو گه لانهن كه به ناويانه وه بلا ته كر بنه وه
گهل گري ي دلي خو ي بو ته كانه وه ، تهو رش به ي زياره كه ته بخانه به
چاوي خوبنده راني ، جانه بي تهو روژنامه و كوژارانه هبچ كاتي
له سر ري ي راست دهر نه جن و دوو به ره كيتي ته خه نه ناره به وه هاني جهند
كه سيكي نه دن و پشت كه نه كه ساني تر ، ته بي به يك جاو ته ماشاي هه مولاييك بكن
خواهه قه (گه لاريژ) له آسماني شيني كوردستاني دانه دره وشابه وه وه
به راستي هه رلي ته داو دوو به ره كيتي نه ته خسته ناوه وه هه ر جي يان بوژ بشار دايه
له پاش به سفند كردني ته نور سرا . گه لي موضيمي اخلاقي ر كوژمه لابه تي باس
ته كرد جهند لابه ر به ي ته ر خان كرد بوو بوژ ره خنه بازي ، به سار به ستي
ره خنه ته گيرا . ره خنه لي گير وايش وه لامي بديا به وه چاوي لي ته ته قورچان
ته بنووسيه وه و خوژيشي جار به جار ته ليقيني ته دا .

ته گهر هه لسوورينه ري كاروباري ابستاي ژبن شاعري به ناو بانگ
ته ماشايه كي گه لاريژي بگردايه واي نه ته كرد عدالتيكي راستي ده نواند .
نازانم له مه دا چه آمانجيكي هه به ، آبا ته به وي دور منايه تي له گهل ميله ته كه ي
بكا يانه به وي ته سته ريه گه شي (ژبن) بكوورژينته وه ويا هه ره ته وه زده ي
لي ته زاني ويا نفسيكدره به گيتي ته نويني ويا .. ويا ... بوكلوشل ناريك
جهند لابه ر به ي له به ركه كاتي ته ر خان ته كا به راست وچه با گره شيوه يني
بكا به لام كه هانوو به خه گيراد پرسي بوچ كلوشل گيسان وانه كا ژبن دهر گاي
لي دانه خاوه ته گهر چاو قايي كرد چاوي لي زاق ته كانه وه و ته گهر به كيتر
له ولاره بلي (شاعري به ناو بانگ) وانه بي له و رش تووره بي ركار لي به گردايكات .

له ژماره کافي (ژبني ۱۱۷۲ - ۱۱۷۳ - ۱۱۷۴ - ۱۱۷۵) ي مانگي

تشريني دووهمي ۹۵۳ ي رابرد وو (کاول) ته سبي ره خنځي له (هاواري لاوان)
ناودابوو هرجي به يرو زوبان يا هاتي خستبو و به سهر قاقوز و بو ژبني نار دبو و
طبيعي (زين) يش له ژماره اتهدا به بي کم و زيار به سهر هردوو چار نوو سيبوي
منيش که هه موري ته و او کرد علي الاصول و هلام بو (زين) نار دله به که و
تا چوار - پينج هفتنه نه ي نووسي کاغذ بکم بو نووسي سوي ته بو و رام سپارد
له وي بيان ووت هه م کاکي نه بو له دوايي کاغذ بکم ترشم بو نووسي و داوام کرد
سبي نه نوو سينم به بي ديسان و هلام نه بو ، له گهل جهند زانابه کي وه کوو
مامو ستا (مهلا جيل به ندي) و (مامو ستا علاء الدين سجادي) اقصالم
کرد تا بزلم مه بهس جيه ته و انيش لهم جهوتيه سه ريات سوور ماو کاري
هه لسوورينه ري ژبنيان لالا ناخوش بو ، هزار نوبک که نايانسم
منصفانه قسه بکي کرد و له زينا بلا و کرايه وه به لام کاوليان به گزدا کرد و
وسکوتيات بي کرد و بستم هم به سه ره اته به کتيک بخمه پيش چاوي
خوينده واران ماليهم مساعده ي نه کردم ، له مانگي پيشوودا . . .
گيو موکرياني (هتاوي) بو هينانه به ره هم دلم کرايه وه و کيفم خوشبو و
وه ناسه به کم سه د و دهستم برد بو قهلم هم جهند ديره ي سه ره وه و هم
وه لام هم بر کاولي نووسي هه مويم بو کوفاري تازه ي کوردستان
پيشکه شکر دته مانه ته خمه پيش چاوي هه موو شعراو زاناو خو بنده واره کافي
کوردستان . تکا ده کم له گهل ره خنځا کافي کولي به رام به ري بکنت بزمن
هاتي مه ياهه تي نه و شاعري به ناو بانگه

میر ووی بنه ماآلهی

سلطان مظفری کوردی هه و لیری :-

- ۶ -

وعدهی دایه که له موو فرمان و هه ده بیکی دا بو^۱ یاریده دانی
زهین الدین آماده به وله بهرام بهر دوزماناندا راه ستاوه .
له و سانه له مانگی ذبحجه دا سلطان محمد خو^۲ی کو^۳ کرده وه ته مای
جوونه سه بغدادی کرد و له زهین الدین علی گجکه کی گیراوه ته گه یاریده ی
بدات تا کو وله جوو نه ته ده سستی بکات هه زهین الدین لی ی رائه سپارده و له و لاوه
بچی و زهین الدین بش له موصله وه به سه بغداد دادات و سلطان محمد به پشتیوانی
زهین الدین دیار مانی ته وه وه له شکری هه لگرت و جوو سه به بغداد
زهین الدین له و لاوه له شکریکی ریک و پیک بی که وه نا دوو به بغداد
سوار بووده سستی به مملکته تی خایفه گرتن کرد و دوو^۴ بشت هه ناگه یشته کاناری شار^۵
بغدادی دورده دا و ته نگه تازی کرده خدای بغدادی که و ته ترس و له رزو
خو^۶ بیجا نه وه و گه ایک کاس مال و کدل به تی تر خداریان برده خانووی خایفه وه
خلیفه بردی یساند کشتی شهر و یاری خسته کار ، زهین الدین له هه موو
لابه کوه د سستی به تالان و گرتی شاری کرد گه ره کی که رخ که و ته ده ست
زهین الدین دانیشتیوانی که رخ بو^۷ نالانی یار مانی زهین الدینیان دا و له گه
له شکره کی کونن زهین الدین گه بیکی مال و بتمه کی چاک ده ست که و ت
خلیفه ده سستی به به کروالی شهر بلاق کرده وه کرد به سه راه عالی دا اهالی بغداده
دور می حاجی خلافت کو^۸ و نه وه له موو لایه و وه ده ست به هه بجه نیتی گردان و
تیر هه برتن کرا ، پشیویکی واکو ته فیو بغداد کاس آگای له کس نه هه ابوو .

« دادی کومه لایه تی »

ما و ستا نه اندازبار : ب. د.

هموو نظامه کومه لایه تی اقتصادی و سیاسی کانی آده میزدا و دو زینه -
وهی زیگی بیسکه رتی نه گهرینه وه بو غهریزه و رهوشتی آده میزدا که
خوداوه نندی بهرزومه زن له سه رتهای دورست بوونی کونه وه پی یانی به خشبوه
نهو غهریزانه له دووتای تهرازووی خیر و شهر ویا چاکه و خرابه دا
نه کیشری نه نگه ری ژبانی آده مزاد به گو رینی جیگاو زهمان رانه گرن وله
راستی دا نهو غهریزانه ن که به که رکاربان کردو ته سه ر کردو کوشی ویر کرده وه و
بزوتنه وه ی انسان به رامبه ر به نفسی خو ی یا نهو که سانه ی له کومه لایکا
بیسکه وه نه ژین به لام به پی ی پایه ی خوینده واری وسور و پشت و نه و
شانه ی به وراثت وه بو انسان نه مینیت وه نه م غهریزه ته بیعیانه تاثیرمان
نه پی وه نندی جار صفته ته شهرانیه کانی آده مزاد به سه ر صفته کانی تر یا زال
نه پی وانسانیکی خراب و شهرانی لی دهر نه کوی وه نندی جاریش به بیچه وانه
انسانیکی دلپاک و دلسوز و رهوشت پاکي لی په یا نه پی .

بیش خستنی ژبانی کومه لایه تی آده مزادیش له درای گو رانه
کومه لایه تیه کانی نه که دپته سه ر توانای دو زینه وه و آماده کردنی نه و
ریگیه که کالک له چاکه ی خاصیتای آده مزاده وه و هر بگه سیری وه
هه و لهدری بو له نار بردنی صفته ته خرابه کانی و توانای تی کوشینی
بو نه وه ته رخات بگری که غهرانزی مادی به پی ی ری پیشان هدری
عقل و گیانیکی دلپاک و بهرز و جدانیکی پاک و بهی گه بی و

ریک بخری که ژبانی تاکه کانی کو^۲ مه^۱ل به گشتی هه بکلیکی ریک ریک
وهر زو پیشکه ونوو بو^۲ نه توره دروست بکری و کهرامانی و حقرقی
هموو تاکیک له مار نهو نه توره یه دا یه پاریزری که له نه بجا دا دو^۲ ته تیکی
پیشکه ونوو گه وره دروست بکری .

ههره آمانجی هموو نظامیکی کو^۲ مه^۱ لابه تی واقنصادی و سیاسیش
له هموو قانون و نه ستوره کانی جهانا توره به که توانای غه ریزه ی
مادیاتی انسان به ند بکری وهر بگه ایکی راست ولی وه شاوه و
ته دروست بهری بخوری . له عینی وه ختیشا غه ریزه باشه کانی و بیره
جوانه کانی یوژینه رینه وه تا کوو بی گه بشتی عقلی و بهر زیه تی رووحی
وه سه لامه تی به ده نی شخصیه ی تاک (فرد) له کو^۲ مه^۱ لابه ایکی بگه به نینه
به زرین پایه که دینه خه با انسان

دادی کو^۲ مه^۱ لابه تیش عبارت ه له دو^۲ زینه وه ی ریگی دامه زرانندی
نظام و آموزگا و دانای قانونی تایه تی بو^۲ نه وه ی افرادی کو^۲ مه^۱ ل تاک
تاک و کو^۲ مه^۱ ل به گشتی بگه به نینه نه و پایه به رزه

نه وه جهوه ری لیکه دانوه ی مانای دادی کو^۲ مه^۱ لابه تیه که له راستی
دا نه نوانین بلین که ده ستووریکه حکومت دای نه نی که حقرقی افرادی
بی نه پاریزری و بهرام بهر به و حقوقا نه ش جهند واجبیک نه خاته سه
شانی هموو تاکیکی کو^۲ مه^۱ ل ههر به که به پی تواناولی وه شاره وه ی .

سه رمای هموو حقوقیکی که بوسته هموو تاکیکی کو^۲ مه^۱ ل
بیدریه تی توره به که مستوای ژبانی له سنووریکه ماقورل و

باخچه‌ی بویران

بویرانی نیشتمان بهر وهری کوردی هه ریری کک ابراهیم (هوشیار) له چاکه ددوی :-

چاکه

عزیزان بوچی نابرسن له احوالی دلی ناچار
له دهن داخی فههک تاکی بنائینم وه کور و بیمار
نه سیری ده-تی ناحق بووم حقیقت ناکری انکار
هه تا نه سرم به کول نه گریم نه کام من پر به دهن هارار
گهلی بزموورده بی خوابه ژبانی ناحهز و به دکار

له دونیادا نه کهن اوخهی له دو زهخ هه بکن هارار
ئهری خهلقینه بيم نالین له بهر چی بو نه کام چاکه
له عمریکی وه ها فانی که ج-جان عاقبت خاکه
چه سوودیکی هه به کین و خهرا به کس حایا ناکه
ده بو بی هه نه لیم دایم له بهزدانی تنناکه

گهلی بزموورده بی خوابه ژبانی ناحهز و به دکار
له دونیادا نه کهن اوخهی له دو زهخ هه بکن هارار
زه مانه پر به آشور به له آسووده وصفنا خالی
هه خوشی نیه هه رگیز که خاوهت تروت و مالی
له دونیا گهر نه که ی چاکه که سردی بی به روو نالی
بیایوی بهد ره وشت دایم هه ور بی روزی سامالی

گهلی بزموورده بی خوابه ژبانی ناکه س و به دکار
له دونیادا نه کهن اوخهی له دو زهخ هه بکن هارار

وفا دوره له دنیادا همور نورو سفر و سامان
له ناکاری اجل قورت نودا هم هورده بی گوومان
له بو^۲ دوو بشک و مارو موور نه بی کو^۲ شک رسهرا ویران
سهر و سهرمایه نامینی له خیری چاکه بو^۲ انسان

گهلی پزمورده بی خویه زیانی ناحهز و بهدکار

له دنیادا نه کن اوخه بی له دو^۲ زوخ هر بکن هارار

چ سربکه بشر ایرو^۲ به بی حق حق ده کن ناحهق

له دنیا کور و روو رهش بی بیادی ظالم و دلرهق

شال و بی بال و مل کچ بی له پاییز دا وه کوو له قلهق

له رو^۲ زی آخرت هو^۲ شیار بکونه بهر تاق بهر شاق

گهلی پزمورده ده بی خویه زیانی ناحهز و بهدکار

له دنیادا نه کن او^۲ خه بی له دو^۲ زوخ هر بکن هارار

(قسه ی و نه و شه) شیون بو^۲ گو^۲ لاله

شمال فریسی خه م با برین یا بهسته ی خه ی سه زار بیژین

(گو^۲ لاله) ی لاو چاک شهنگی نهم رهش چون ناری چوبوه زور به رده کای دل

دوستی شیر به دوستی گیانی تو^۲ شنه په رستوو شادمانی تو^۲ . . .

گه شاهه ی شنه ی بی گهر دوستی به نازی فینکی و له رزه ی به لافت

رواوه ی خاکی پاکی کوردستان آو درای نواوه ی به فری زمستان

ره نگاری دهر و بشتی دینه بی کردگاری کورد شاخ و دهوه بی

په رین کرای سهوزه گیای شاخ بوو شاد بوو دهر و روی و مک چراخ بو

خوت آگوار بوی په نجه بیکی زل	نښو کی گیر کرد له بن بالای شل
قرنندی شینی بو ۷ اءه ساز کرد	ایه ی بی خوشکوبی ها و مراز کرد
به رگم شین تر بو زیاد بو شیوه نم	سویند به تیشکی رو ۷ زک که چ بو و گهر نم
ومره پیت بلم نه ی کرمی ش مال	زو ۷ رخوشه بو گشت و وفاو شرط به مال
تو ۷ زی پیش ایستا بینته بهر جاوان	بینته و به یادیان و وفای ته اوویان
بهس له رووم بده بهس دسکه ملم	فرمی بکم وه خته بتوینی دلم . .
وهك دو ۷ ستی دلدار تو ۷ زی ره نجام	حقه وا بلم حقه شی و اوام
ته تو ۷ ش مه لرزه وجیگه یون مه که	گو ۷ ری جوانه مهرگک تو و ماتوون مه که
گو ۷ لاله به دل تو ی زو ۷ رخوش ده ویست	ته نیا به ستو ۷ کور باسی تو ی ده ویست
بو ۷ چ لهو زمانه هینده بی و وفان	زو و بیریان ده چی یادی مره دو ان

پیش مهرگک هموو لاور آزانه
کفن زهر د نابی واپی و وفانه

عبدالرزاق (بیمار) کو ۷ بی .

به هشتی محمد صالحی شوفیر که بیاویکی له سه ره خو ۷ و مند و قوول بوو
له ۸۸۷ زوی ۹۵۲ عادل کوریشی که له تهمانی ۱۱ سالی دا له گال خو ۷ ی ده بیانه
لای ره واندزی له سه ره ریگای گلاله سعید آغا و عبدالجباری برازای زو ۷ ری
لی ده کن که سواری سیاره که ی بن نه ویش بی بان ده لی هی من بایه به سه ر جاو به لان
هی اشغاله جه زده کم نه وه منهدیس نزیکه ده ستوری لی و هر گرن نه وه کوو چنیکی
به سه ری بو ۷ کوی بلین ده تان بهم ایتر نه وان در زه یان بی دا بوو نه ویش
سواری نه کردن له دوایی دا و بهر خه نجه رانیان دا و کوشنیان
که خه لکی به سه ری اندا دین حبه صالح کوثر ابو و عادل کوریشی به بی کاسی

له نار خورين و خورى باړي دا گورزي بوو بهر هو^۲ بهر مامي
 بهاشتي (كاك حبيب يراني) به زماني ويهره بو^۲ شيومن نه و
 هه لېسته داناوه : كه مجیدی برای خو^۲ي دودوبنی : -

دوژمن لافرست زړېي لی دادم	کاکه نازانی یو ^۲ چی داماموم
به خوښی گهشي جهرگ و برېم	مامه بنووسه تارېخي ژبنم
قاتل سعید و عبدالجباره	هاشتي تموزي په نجا و جواره
ظالم و فسادى میرگه مشهورن	له کارى خیر و چاکه به دورن
منیش به فضاو قهر نازانم	دوژمن نه گيرى کرد بو ^۲ لی دادم
أما پا به ستي تیرى تقدیرم	وه ها ني مه گه وایى تدبیرم
من صلحم او بست شهرى فروشت یم	بی چاک و سلاح دوژمن هاته ریم
بشر نیشانه تقدیر لی دانه	فلهك له بشر وا له به هانه
کاکه قهت مه به به او مید ژبنم	کاکه به خورردى خون له برېم
وه ره بت بینم آخر سفره	کاکه برېم له جیى خطاسره
ناکو مه پته کم به جی نه مېنى	بلی به کاکم سياره بینى
وهك فرخه طیرى له خون گه و زاوه	کاکه بو ^۲ چ عادل وا به شو ^۲ کاوه
باني کوزراوه خو ^۲ مامی ماوه	پر چه کای فاضل بو ^۲ چی شیواوه
به رگی عادل و فاضل رهش مه که	کاکه دلی خو ^۲ ت مشوش مه که
جلیان بو ^۲ بکه هه رچتی جوانه	کاکه نژبکی جهزنی قوربانه
هه رمن لایقم بو ^۲ نه و قوربانه	کاکه گیات نه وا به ره جیژانانه
به ناحق کرژرام خوښم بستینه	توخودا کاکه هیچ دامه مینه
له شوښی به خول هه ر خول ره سه رکا	به رکی ناز به صبیح له به رکا

فرهنگی فرمیسکی هه تیو

داساو (حزنی) موکریانی

بو^۶ شاردزایی باشه سهرنج دی براله گیان
لهو چاپ و چوپ و بیچ و په نای ریگه ی ژبان
روژی له کوچی گوزهری کرد گهوره ی
دهنگ و ههراو و شادی بلند بو له دهرك و بان
کو^۷ لان و کووچه و سهربان و سهر شهقام
پر بو له لاوو ههرزه و مندال پیر و جوان
برسی له نیو ژوانه هه تیویکی رووت و قووت
آیا چیه نهوانی ترهسکا له سهر مسلان
پسادی به نوورهبی کوتی جوزام نهوه چیه
دیاره چنیکي چاك و بهنرخ و گران بههان
نیشانه بیکه گهورهبی ده نویسی نهو چنه
بو^۶ ته دوروشمی سهر وهر و سهر دار و گهوره کان
پیر بژنیکي ژو کوا ی بیست پوی کون
فرمیسکی چاری ابوه به خوبناوی ییوه کان
جاوی هه تیوی ژاره دروشمی بلند بهخت
جهرگ و ههناوی پیره ژبانه نیشانی شان
(بچو^۶ بو^۶ داوینی لاپهره چارد م)

لبم گهری کاکه نه مشهو میوانم له جهوری دونیا زور پاریشانم
کاکه من مردم نهو^۶ سلات چار پو کووتیان کهفته قیامت

آموزش شکاری

۲۳ - تنها ناهومیدی ده توابی بشتی پباری بشکینی وره گ و ریشی
هه مو و کار و ناریکت نیکما ، سا نه گهر ده توی آزاد و سر
هرز بزی وه هیچ ناریکت درانه کوی به هه مو و هیزر توانا به کی
خز^۲ نه وه بهر بهر کانی ناهومیدی تی دل سارد بی بکه :

۲۴ - به کام و یابه گ وره ترین قسایا آکار بی رو و به رو و بی و با پاتمله بی
تیک ماچو^۲ و نیکه مران و سه خلت مه با نه کی به دم با ی گرو
کیچه ل و کاره ساتانه وه وه کور لکه باریکه کانی داران له جیگای
خوت مهژی بی ریحو ولی : جونکور نیک ده شکی ا
به لکور وه کور کیوو جیایان له بهر امبه ر هه مو و که لک و رووشه و
وتله زگهر کو سپاندا به قایی و پتهوی بهر بهر کانی تی نشان بده
تا هه مو و نه گه نی و کاره سانیک هه ر خو^۲ ی له خو^۲ به وه به وه پته وه
ولت دوور ده کوی ته وه .

باشماره ی فرمیسکی هه تیر

اچی به دار و بهرگی شوانی له خشته برد
بیم گورگی چهند سانه له گهل میگهل آشنان
بروانیه دانه نوسری^(۱) هه تیوانی بی نهوا
چاک تی ده گهی کور شه ی گه وه هر له کورن و کوان
تا مالی سهد کسی له هزاران له کس نه کون
ده ستیان به به تکی گه وره بی ناگات و کامران

باسي په یدابووني جیر نهی نه وروز

(ملا خالد عزیز دزه یی)

— ۲ —

زه زده شت رو^۲ بشته چین له ویش دهر کرا ۶ چوه ولایي مه لایا مه وانیش
رایان نه گرت ۶ ناچار گه راوه تووران له ویش دهر کرا ۶ دجار رووی له ولایي
فارس و کوردستان کردهوه که نه و دهی گوستا بی گوری گوستا بی گوری
که را سی گوری که یکا سی گوری کیب گوری که یقربادی بادشا بو له ییشدا
که مه با سی زهر دهشتی بیست له به ندی ی کرد . زهرده شتیش له به ندی بخانه دا
کتیبه که ی خو^۷ی که ناوی زه ند بو شرحی کرد چونکو و روز توند بو
وانای نه ده زارا ناوی نا (پازنه)

بو^۸ دهر خستنی دینی به تالی مجوسیان له اولی کتیبه که ی دا دهلی (دینی
زه زده شتی نه مه به بو^۷ عالی لا هوتی و ناسوت به ک خودا مه به ناوی
(او^۹ رمزد) . خالق خیر و شره و قدیمه و بی زه واله ، به گو بی شریکه مه موو
امور ائیکی له ده ستدایه و به بی وی هیچ جنیک نا بی) .

(ناریخی خبیس) دهلی (زهرده شت له کتیبه که ی دا) ده زهر موی

(تمسکوا بما جنتم به الی ان - یجیثکم صاحب جمل الاحمر)

[یانی ابوه آبی من بگرته گوی و به کاری بین مه تا ماخو^{۱۰}

(خاوند) ی و شتری سوور له دوی هزار سالان بو^{۱۱} ابوه له جیای (فاران)

په یدا دهی مرازی له خیری و شتری سوور (محمد الصغافی) به (صلى الله عليه وسلم)

وټارانش جيا بکه له کيوه کاني دهره وي مکهي مکرمه .

له کتيبي (سرودي حسين وټاني) دانوسراوه :- (زه ردهشت) به حضرتي
ابراهيم بيغمه بهر ده ټين . و بهروايتي کي ښکه که شمسي فخری دهره موي
(زه ردهشت ، زرا دهشت ، زردا شت هرسيکيان به له معنانه به حضرتي
ابراهيم خليل ده ټين زه ردهشت يعني باوکيکي ميسه ربان .

ميرزا ابراهيم دهره موي (زه ردهشت بيغمه بهر يکي مرسله خاکی
آزربايجاني و له عیلي (کار دوخي) به خاوه ندي کتيبي مقدسه به که ناوی
(آويستا) به له پاشان هاته (بلخ) گه شتاسي بانگ کرده سر آبي خو^ي
گه شتاس قبولی کرد معجزه وي آگر بوو له سه ردهستي خو^ي دا ده ناو
له ناو لو^ي که ي بهر کرادی دا ده ناو هيچ باثيري ونه ده کردن ؛ زه ردهشت ،
زرا شت بشي بي ده ټين (آويستا) دوو کتيبي تفسير زه ند و پازنه ند
هر دوو کيان به کتيبي حضرتي ابراهيم ده ټين له و ناو باوه ري شه و بياو
که و رانه واده رده که وي که زه ردهشت حضرتي ابراهيم خو^ي به تي .

خسروي له باسي آويستا) داله گه ل مولانا جاي قسه ده کارده دهره موي :-
(جواينجا معني قرآن ندانم روم انجام که آويستا بخوانم
وا دياره قرآن و آويستا هر دوو کيان معنایان به که هر لفظه
کانيان جيا به هر وه کرو خواش له قور آبي دا دهره موي :-
(ان هذا لفي الصحف الاولى صحف ابراهيم و موسي) . (ماويه)

به سه رهاتی داماو (حزنی) مو کریانی

داماو له باد کور به ووه رووی له نهسته، بولی کرد و چوار سالی تی دا ما
و به پیشه ی مو رچیتی و خو شنووس (خطاطی) باش بهری نه چو له لایه کوه
خه ریکه خویندن و له لایه یی تر بشه ره ابواره و شه ران له کتیبخانه کاندای خه ریکه
دو زینه وهی آتاری و بزه یی و میژووی (ادب و تاریخ) کوردات بوو .
ولهوی وه نووسراوی بوو هه ر که سیکه و به نایه تی بوو ساپلاخی نووسی
باته نا به زمانی کوردی ده نووسی ، هه ر که سیکه و له لایه به زمانی کوردی
نه دایا به وه نه شی ده خوینده وه و به نووسین لی تووره ده بوو .

داماو له و ما و به دایه ناوی سه ران و گه ران نه ده چوه هین کوی یه کی و نه بده زانی
شه وو روژ نو ماری ته مه نی جو ن ده پیچر ته وه به یی ماندر بوون هه میشه هه
به شوین آره زووی دلی دا سه ودال و سه ودا سه بوو .

هه وه لچار که آره زووی و نار نووسینی کرد به فارسی و تاریکی بوو کوفاری
خاوه ز نوسی به سند و چاپ کرا نه و چار ته قه لای دا له چار بنووسی گه ایک
و ناری به ناوی (حزنی) و (جوانی کورد) بوو کوفاری (خاوه ر) و (چهره نما)
ده نارد و له و اندا که مکمه آمانجی آره زووی آشکرا ده کرد .

له نهسته، بولی دا مو رچیه گه نده کان له خانیکه دابوون و نه وانی هه ره
باشیش که بیتی به دوو مجیدیان هه لده قهند له خانیکه خو شتر دابوون داماو
له ماوه به کی که م دا له هه نه ری مو رچیتی و خو شنووسین دا گه یشته یابه ی
هه ره باش کان و خوش و ناخوش ژوو ریکه انیو نه و اندا گرت و داخوازی مور و خه تی
وی له هه مو ان پتر بوون مور جیه باشه کان به ده سه تر یک که و تن که دام او ی نه که خانه کی
به لکوو هه ره له نهسته، بولی ده رکن به لان به یک له و مزیره کان که به هوی مو ر
وامضایه کیوه آشنا به نی له کال به ییدا کرد بوو بارازنی .

خه خون نامه

- ۶ -

نه گهر بیتی (آ) له خهونی دا ببینن : -

آگر : - هه لکردن : پشم ورقه . بلاو بووتنهوهی - : سهوداو

دلداربیتی نازه وشیرینه . - ی سوور : ده بی مرو^۲ خو^۲ی

له آگرو گیچه لان پیاریزی . - ی داسرکاو : ناوکو^۲کی

و گر و گیچه لی ناو مائی به .

آگر پزین (کیو) ههعت وویستی توینه ره وه به ، دلدار بیتیکشه که بیک

بگن ؛ (- خاموش) دو^۲ ستابه تی وسهودای سارد

آلفه : - بیک گه یشتنی دلداران ، تیکه لاوی بیک و برانیانه

(- ی شکاو) : - جووی بونهوه و تلاقه

آلبک (- خواردن) : نزمی و بهستی و کهنه فتیتی به ؛ (کو^۲ کردنهوهی) ههرزانی

آمیز له (بارش) داییدو^۲ زهوه

آو : (- ی روون) آوه دانی و مزگینی خو^۲ش . (- ی کانی)

سهه کهوتتیکی بهرزه . (- ی چالاو و بیران) :

که یفخو^۲شی ناوهوه . (- ی گهرم) ناخو^۲شی . (- ی سارد)

خو^۲شی و ساخی به . (- له خهوزی دا) : - رق و پشم

ونه کیشان و آزاره . (- ی شلوی) : پایهوشان له دست

جوون ؛ مهرگی خزم و دوستان ، خنکان له تلهزگه به کی

گهوره دا (بهسهه - ی دارو^۲ یشتن) : - آزابه تی

ویشکهن و پیرو^۲زی به .

اعلان

نعان بهذا وجود مناقصة سرية رقم ٧١ / ٦٥٤
لانشاء مستوصف من الحجم الكبير بالحجر في مصيف
صلاح الدين ويمكن الحصول على مجموعة شروط المناقصة في
منطقة اشغال اربيل بعد دفع ثمنها البالغ - / ٢ ديناران نقداً
تقدم العطاءات من قبل راغبى الاشتراك في المناقصة
بغلاف مختوم مؤشر عليه رقم المناقصة و عنوانها المذكورين
اعلاه الى مجلس ادارة لواء اربيل قبل الساعة - / ١١ زوالية من
يوم الاحد المصادف ٨ / ٨ / ١٩٥٤ ترفق العطاءات
بتأمينات اولية قدرها - / ٢٢٠ ديناراً التي يمكن دفعها الى
مديرية خزينة لواء اربيل او صندوق منطقة اشغال اربيل على ان
يرفق الوصل المعطى لقاء ذلك بمجموعة شروط المناقصة وكل عطاء
لا يقدم في الوقت المعين او تكون غير معززة بوصل التأمينات
او شهادة الائتساب الى غرفة التجارة (اذا كان المقاول من سكة لواء
فية غرفة تجارة) بهمل

اسماعيل حقي رسول

متصرف لواء اربيل

اعلان

وضع تعهد عمل وتجهيز مديرية معارف اللواء الاثالث
التالية للمدارس الابتدائية بالمناقصة العلنية الى ساعة / ١١
زوايه من صباح يوم ١ / ٨ / ١٩٥٤

فعلى الراغبين مراجعة مجلس ادارة اللواء للاطلاع
على الشروط مستصحين التأمينات القانونية

اسماعيل حقي رسول

متصرف لواء ارييل

العدد	نوع المواد
٢٦٦	رحلة ذات مقعدين
٣٥٠	طقم رحلة صغيرة
٤٠	مناضد
٣٦	كراسي
٢٦	خزانات
٤٤	سبورات
٤٥	قنينة

میرگشتی

له اهالی خو شہ ویستی هه ولیری بی

که فرعی شرکه عبدالرزاق الفریح بو استیرادی منتوجاتی
معمله کانی فوردی نه مریکانی و ایندگیلزی به ناوبانگک له هه ولیری
له ژیر اداره ی محسن دزه بی دا ده کریته وه .

هه موو مودیه کانی (۹۵۴) بو فروشتن آماده به : —

سیاره ی فورد ، ستیشن واگون ، میرکری ، لئکولن ، زفیر ،
کونسل ، یسی فورد ، لواری به هه موو حجیمیکی ، بیکه ب ،
تراکتورانی فوردستی به ناوبانگک وهه موو کدل و به لیکي احتیاطی .
له کمل کریاران له بابت قسطی نرخه کانیانه وه تسهیلا تیکی
تهواو نشان دده یین .

فهرمون تاقی بکه نه وه .

محسن محمد امین دزه بی

وکیل گشتی فرعی شرکه ی

عبدالرزاق فریح له هه ولیر

باوهر پي ڪراوڊڪاڻي هه ٿاو

- شاهه قلاوه : - ڪاڪ احمد شاهه خوشنوار (مخزن مهين)
ڪوٽيه : - شوان (ڪتبخانهي حاجي قادري ڪوٽيه)
زاخو^۶ : - سيد صالح يوسف
پردي : - ڪاڪ محمد افندي هو^۷ شاهه ننگ
قلاوڙي : - ڪاڪ محمد فدا
ڪراڪوڪ : - ڪاڪ علي ڪمال باير آغا
ساياني : - مهلا عبدالرحيم افندي ماريواني - مزگهوتي همزه آغا
مهلهجه : - مهلا عبدالڪريم افندي (ناطق)
پينجوين : - ڪاڪ عبدالڪريم مفتي نوتنجي
ڪفري : - ڪاڪ صابر حاجي فتح الله عطار
خانقن : - عبدالعزيز افندي فوزي - مڪتبه سيروان
بهادر : - وهستا بشير مشير - حيدر خانه

— ❦ چاپڪراوه تازه ڪان —

چيرو^۲ ڪي مام هو^۳ مه ر يادگاري ڪاڪ محرم محمدامين له ٿر چايدايه

— ❦ شاخي دهورامان —

که ٿماره چواره له زنجيره ي يادگار ڪاڻي مامو^۴ ستا قانع له بنديا

چاپ ڪراوه له لاي اعش بو^۵ فروستن دهست ده ڪوي .